N°. 44. 1851.

BREDASCHE COURANT.

ZONDAG 1 JUNIJ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten Mei.

Nadat de wetgevende vergadering het hoofdbeginsel der nieuwe wet op de nationale garde, de verdeeling namelijk in dienstdoende en rustende — waardoor alle ingezetenen voor welke de gewone dienst te bezwarend zou zijn, dus allen die van dagelijkschen arbeid leven, van die dienst worden ontheven, — aangenomen had, is zij met de behandeling der voordragt snel gevorderd.

Ook de bepaling dat bij de nationale garde voortaan geene artillerie zou bestaan werd niettegenstaande den tegenstand der Bergpartij, aangenomen. Een ander geschilpunt betrof de verkiezing der officieren. Men weet dat sedert 1848 ten gevolge der toepassing van het regtstreeksche en algemeene stemregt op de nationale garde, alle leden dier garde zonder onderscheid deelnemen aan de verkiezing der officieren van elken rang, van dien van kapitein tot dien van kolonel. De voordragt keert terug tot het stelsel der wet van 1831; volgens hetwelk de hoogere officieren niet door alle leden der nationale garde benoemd werden, maar door de officieren, de onderofficieren en de korporaals, onder toevoeging van daartoe door de kompagnien uit haar midden gekozen afgevaardigden.

Alle artikels aangenomen zijnde, besloot de vergadering, dat de wet ten derden male in beraadslaging zal komen.

In de zitting van eergisteren is ook verslag uitgebragt over de voorstellen van twee leden betrekkelijk de wijze van de behandeling van voordragten tot herziening der constitutie. De commissie stelde voor, ze aan te nemen in de volgende bewoordingen:

«Art. 1. De voorstellen betrekkelijk de herziening der constitutie zullen niet worden verzonden aan de maandelijksche commissien tot onderzoek van voorstellen uit de vergadering zelve voortkomende; zij zullen voorloopig onderzocht worden door eene speciale commissie van 15 leden, in de afdeelingen gekozen acht dagen na het indienen van het eerste voorstel van herziening. Deze commissie zal na verloop van eene maand na hare benoeming verslag uitbrengen.

«Art. 2. Zoo de in het vorig artikel vermelde voorstellen verworpen worden, zullen zij niet op nieuw mogen worden ingediend, dan na verloop van drie maanden, overeenkomstig art. 78 van het reglement van orde. Zij zullen in dit geval aan eene nieuwe speciale commissie, benoemd naar het voorschrift van het vorig artikel, worden verzonden, die eerst eene maand later rapport zal uitbrengen, en insgelijks belast zal worden met het onderzoek van alle herzienings-voorstellen, ingediend na de eerste beslissing der vergadering.»

In de zitting der wetgevende vergadering van woensdag is een zoo groot aantal petitien om herziening ingekomen, als op geen der vorige dagen. De Bergpartij, die tot nog toe met dit petitionnement den spot dreef, begint het, naar het schijnt, thans bedenkelijk te achten. Ook de gemeenteraad van Marseille heeft met 19 tegen 3 stemmen besloten eene geheele herziening der constitutie te vragen en wel uit hoofde «dat alle algemeene belangen thans achteruitgaan".

— De verantwoordelijke redacteur van *de Charivari* is gisteren door de jury tot zes maanden gevangenschap en 2000 francs boete veroordeeld, wegens beleediging jegens den President der Republiek.

— Naar men uit Madrid, van den 22sten schrijft, scheen er plan te bestaan, om bij de opening der Cortes geene troonrede uit te spreken; het ministerie zou [illegible] voor de discussien [illegible] bepaald uitgedrukten wil daaromtrent, hadden dit besluit [illegible]. Op nieuw was het gerucht in omloop, dat er vóór den aanvang der zitting eene wijziging in het ministerie zou plaats hebben.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 29sten Mei.

Een vertoog in het Pruissisch ministerieel dagblad doet het voor zeker aannemen dat eene nieuwe alliantie met Rusland ophanden is; het blad wil zijne lezers nogtans gerust stellen dat zulks noch voor Duitschlands Constitutie, noch voor den vrede van Europa nadeelige gevolgen hebben zal. Sommigen deelen die gerustheid echter niet, vooral dewijl weder van eene mobilisering aan de Oostenrijksche grenzen gesproken wordt, die ditmaal niet tegen Pruissen gerigt kan zijn, en die zij dus met beraamde plannen tegen Frankrijk in verband brengen. Een ander gerucht spreekt bij vernieuwing van de opneming van het geheele Deensche Rijk in den Duitschen Bond, iets hetwelk de Russische Regering gaarne zien zou, uit hoofde het nieuwe Heilige Verbond daardoor in kracht en uitgebreidheid zou winnen.

— Volgens berigten uit Berlijn van den 27sten, was de Minister von Manteuffel den vorigen dag uit Warschau aldaar teruggekeerd. De ministeriele Berlijnsche bladen verkondigen met zekeren ophef, dat genoemde staatsman te Warschau met veel onderscheiding ontvangen, en door den Keizer van Rusland met het grootkruis der orde van St. *Alexander-Newsky* begiftigd is.

— Van verschillende kanten had zich te Berlijn het gerucht verspreid van eene nieuwe mobilisatie en van het zamentrekken van een leger van 120,000 man Duitsche troepen van de grenzen van Zwitserland tot Wesel, waartoe Pruissen 36,000 man zou leveren. De half-officiele *Preussische Zeitung* verklaart intusschen gemagtigd te zijn om het gerucht aangaande het mobiel maken van twee Pruissische armée-korpsen voor geheel ongegrond te verklaren.

De Pruissische gezant ter bondsvergadering, Generaal *von Rochow*, is den 28sten dezer van Warschau te Frankfurt teruggekeerd.

— Z. M. de Keizer van Oostenrijk is den 23sten dezer uit Weenen naar Olmutz vertrokken, na vooraf nog eene langdurige zitting van den rijksraad te hebben bijgewoond. De Keizer is den volgenden morgen te Olmutz aangekomen, en heeft onmiddellijk over het nabij die stad bijeengetrokken legerkorps, welke sterkte op 30,000 man geschat wordt, eene wapenschouw gehouden. Z. M. de Keizer van Rusland werd den 27sten te Olmutz verwacht, werwaarts zich ook de Groot-Hertog van Hessen uit Weenen zou begeven. Onder de verdere personen wier komst aldaar te gemoet werd gezien, behooren ook, behalve de Oostenrijksche ministers, de veldmaarschalk *Radetzky* en *de Banus Jellachich*.

Bij een besluit van den 23sten Mei, heeft de Keizer van Oostenrijk den baron *von Bruck* op zijn verzoek ontslag verleend als minister voor koophandel, nijverheid en openbare werken, en den heer *von Baumgartner*, lid van den rijksraad, in zijne plaats als zoodanig benoemd.

— De loffelijk bekende geschiedschrijver en opperbibliothecaris te Gotha, dr. *Friedrich August Ukert*, is den 18 dezer, in den ouderdom van ruim 70 jaren, aldaar overleden.

— De Beijersche Regering verlangt de magtiging der Kamers tot het openen eener geldleening van een en veertig millioen gulden, tot het aanleggen van spoorwegen gedurende de vier volgende jaren.

ENGELAND.

LONDEN, den 28sten Mei.

In de zitting van het Lagerhuis, van gisteren, zijn de discussien in commité-generaal, over de wet op de kerkelijke-hierarchische geschillen, hervat. De heer *Mac-Cullagh* stelde een amendement voor, door den *Sollicitor-General* namens de regering, en door de heeren *O'Connell* en *Grattan* namens de Katholijken in Ierland, bestreden; dat amendement had de strekking, om de bedreigde straffen tegen het aannemen van R. K. geestelijke titels niet alleen toe te passen op hen, die zich die titels mogten toegeëigend hebben, maar ook op allen, die door eene bevoegde regtbank schuldig mogten bevonden worden aan dergelijke daad.

Het amendement werd, met 179 tegen 43 stemmen, verworpen. Daarna beproefden de heeren *Keogh* en *Sadler* beurtelings den loop der discussien te vertragen, door het voorstellen van allerlei onbeduidende amendementen, welke telkens door lord *John Russell* bestreden, met eene aanzienlijke meerderheid verworpen werden, en waarna eindelijk de voortzetting der discussien, op voorstel van den heer *Reynolds*, werden verdaagd. Lord *John Russell* verzette zich niet tegen dat voorstel, zeggende, dat het hem alleszins oorbaar voorkwam die leden, welke niet aflieten met het onder allerlei vormen voorstellen van dezelfde amendementen, welke zij reeds eens in comité hadden zien verwerpen, de tijd tot nadenken te verleenen; niet twijfelende, of zij zouden, na rijpe overweging, ongeneigd zijn, langer dergelijk gedrag voort te zetten. Na het afdoen van eenige min belangrijke zaken, werd de vergadering gescheiden.

— Z. K. H. Prins *Hendrik* der Nederlanden bevond zich ll. Maandag te Liverpool, van waar hij zich naar Manchester dacht te begeven.

— Graaf *Schimmelpenninck*, laatstelijk Nederlandsch gevolmagtigd minister bij het Engelsche Hof, en zijne beide dochters, hebben gedurende de laatste dagen vele afscheidsbezoeken afgelegd, en verlaten deze hoofdstad heden of morgen, om naar 's Gravenhage terug te keeren.

— De Prins *van Joinville* heeft, naar men zegt, zijn voornemen te kennen gegeven om eerlang eene reis naar Brazilië te doen.

— Door den hertog van *Wellington* werd onlangs eene uitnoodiging aan den maarschalk *Soult* gezonden, om gedurende de groote tentoonstelling eenigen tijd bij hem op Strathfieldsaye te komen doorbrengen. Thans heeft die Fransche veldheer hem zijn leedwezen betuigd dat zijn hooge

ouderdom en ligchaamsgebreken hem beletten gevolg aan die uitnoodiging te geven.

— Eergisteren was het getal der bezoekers van de tentoonstelling 20,291, van welke op sommige uren minstens tienduizend gelijktijdig in het gebouw waren, zonder elkander in het minste te hinderen. Meer vreemdelingen, inzonderheid Amerikanen, dan tot hiertoe werden daaronder opgemerkt.

— Aan de nieuwe planeet, onlangs door den heer *Hint* alhier ontdekt, is de naam *Irene*, dat is *Vrede*, gegeven.

— Berigten uit Lissabon van den 19den behelzen het verhaal van den intogt des hertogs *van Saldanha* aldaar. Hij is met 3000 man op zes stoombooten van Oporto te Lissabon aangekomen. (*Zie verder ons vorig Nommer*).

Na de schitterende ontvangst, die echter welligt meer het gevolg was van blijdschap over den val van Graaf *Thomar* dan van vertrouwen op den hertog *van Saldanha*, begonnen voor dezen de moeijelijkheden, welke het hem nog niet gelukt was te boven te komen; hij moest een bewind vormen en bij den uitgeputten staat der schatkist de noodige geldmiddelen vinden om de zaken gaande te houden. Voorloopig plaatste hij zich aan het hoofd van het bestaande tijdelijke ministerie, en trachtte verder een vast bewind te vormen, hoofdzakelijk uit leiders der progressisten-partij. Deze poging echter niet wel slagende, zou hij zich waarschijnlijk meer tot de partij der chartisten wenden. De hertog was ook naar men beweerde, bedacht op de onverwijlde zamenroeping eener nieuwe cortesvergadering naar eene eigenmagtig gewijzigde kieswet. Intusschen was de openbare orde te Lissabon nergens gestoord.

Volgens de berigten uit Oporto van den 19den dezer, was het aldaar na het vertrek van den hertog *van Saldanha* met een groot deel van het garnizoen, geheel rustig gebleven. De hertog had bij zijn vertrek eene proclamatie uitgevaardigd, waarin hij zijn dank en gehechtheid betuigde; aan de «dappere bewoners der onverwonnen stad", hunne «groote en, verhevene denkbeelden" roemde en hun aankondigde dat hij zich naar de hoofdstad begaf tot verwezenlijking zijner bedoelingen, die «even rein als hunne harten" waren.

— Volgens nadere berigten uit Lissabon, tot 23 dezer, was een nieuw Kabinet gevormd, grootendeels uit progressisten en geheel uit voormalige Staats-ministers zamengesteld, die allen den roem van braafheid en eerlijkheid schijnen te bezitten. De namen zijn: hertog *van Saldanha*, president van den raad en minister van oorlog *ad interim*; *Tazi Ferreira Pestana*, voor binnenlandsche zaken; *J. Felipe de Souce*, voor justitie; markies *de Loule*, voor marine; *M. M. Franzinh*, voor finantiën en *J. de Antouquia*, voor buitenlandsche zaken. Dit nieuwe Kabinet heeft zich met buitengewoon gezag doen bekleeden om graaf *Thomars* wet op de drukpers buiten werking te stellen. De Cortes zullen ontbonden en de nieuwe verkiezingen gedaan worden, zoodra eene commissie met het wetsontwerp te dien einde gereed zal zijn. Het eskader onder den schout-bij-nacht *Martin* lag nog steeds op den Taag.

Saldanha, een neef van *Pombal*, den grootsten staatsman dien Portugal opleverde, heeft sedert 1822 alle partijen gediend en in alle omwentelingen eene eerste rol gespeeld. Vóór de Constitutie van dom *Petro* streed hij tegen dom *Miguel*, en vlugtte, toen deze zegepraalde, om avontuurlijke ondernemingen te wagen en eindelijk met dom *Pedro* terug te keeren. In den September-opstand van 1836, in den reactionnairen strijd van 1838, en bij de overwinning der reactie in 1842, vindt men hem steeds werkzaam. Met *Costa Cabral* verbonden, hielp hij de Constitutie omverwerpen en de volksregten vernietigen, welke hij zelf had helpen schenken. Hij zelf werd eerste minister, en eerst in 1849, toen hij zich niet langer naar de eischen der Camarilla voegen wilde, ontving hij zijn ontslag en bleef buiten betrekking, tot dat hij nu, op een en zeventigjarigen leeftijd, de vaan van den opstand tegen het bestaand gezag weder opsteekt.

— Met het stoomschip *Niagara* heeft men hier berigten uit Noord-Amerika tot 16 dezer. De Regering der Staten heeft de oorlogstoomboot *Crescent City* bemand en gewapend, zonder dat het doel der expeditie tot welke zij bestemd is bekend was. Sommigen dachten dat zij de Zuidelijke Staten, waar zich ten gevolge der slavenquestie een onrustige geest openbaarde, ontzag moest gaan inboezemen, maar waarschijnlijker is het dat de expeditie ten doel had het oog te houden op zoodanige Noord-Amerikaansche burgers welke het plan hebben mogten de rust op Cuba andermaal te verstoren.

De President maakte, door eenige Ministers vergezeld, eene reis door sommige Staten en werd overal met geestdrift ontvangen. — Te New-Orleans heeft den 4. dezer een vreeselijke storm gewoed en waren de meeste straten onder water gezet.

De berigten uit Canada zijn gunstig. Gedurende het laatste jaar heeft de invoer uit de Vereenigde Staten 6,549,860 dollars en de uitvoer derwaarts 5,906,459 dollars beloopen.

— De president der Vereenigde Staten is den 14. dezer tegenwoordig geweest bij de opening van een nieuwen spoorweg, welke zich uitstrekt van de Hudson rivier (in de nabijheid der stad New-York) tot aan het meer Erie, en eene lengte heeft van 450 Engelsche mijlen. Deze weg heeft ongeveer 25 millioenen dollars gekost. Reeds gedurende verscheidene jaren bestond een spoorweg van de stad Albany naar het meer Erie, welke evenens eene lengte van 450 mijlen heeft, en zich aansluit aan den spoorweg naar Boston.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 31sten Mei.

Sedert gisteren is hier weder vereenigd de Commissie van Inspectie voor het militaire onderwijs, bestaande uit den generaal-majoor der artillerie *Falier*, president, de generaal-majoors der infanterie en kavallerie *Verborst* en *Storm de Grave*, den kolonel der genie *Geij van Pittius*, leden, en den 1sten luit.-adjudant *Swaving* als secretaris. Heden morgen is het militair en civiele personeel der Akademie aan gezegde Commissie voorgesteld, waarna voor haar onmiddelijk is aangevangen het examen der kadets van het vierde studiejaar, welke na daaraan voldaan te hebben, de Akademie verlaten en tot den rang van tweeden luitenant bevorderd worden.

In de volgende week zal ook in het gebouw der Militaire Akademie aanvangen het examen der jonge lieden die verlangen op de Akademie als kweekeling voor de land- of zeemagt te worden opgenomen, zijnde het getal der aspiranten voor de landmagt dit jaar 109; dat voor de zeemagt 39.

In de zitting der Tweede Kamer van Woensdag zijn de algemeene beraadslagingen over titel VI der gemeentewet voortgezet.

De heer *Ypey* denkt voort 's hands niet zeer gunstig over dezen titel, en vooral niet omtrent hoofdstuk II, omtrent de rangregeling. Hij wenscht intusschen de verdediging en toelichting van den Minister af te wachten. Mogten die hem niet overtuigen, dan zal hij op het nieuw art. 255 een amendement voorstellen, volgens hetwelk aan den Koning de bevoegdheid wordt voorbehouden, eene of meerdere afwijkingen van de regels te veroorlogen.

De heer *van Goltstein* vindt het voorgedragen stelsel noch overeenkomstig de Grondwet, noch geschikt om het wezenlijk belang der gemeenten te bevorderen. Hij zal er dus tegen stemmen.

De heer *Gevers* is noch een hevige bestrijder, noch een warme verdediger der voorgestelde bepalingen. Hij wederlegt veelvuldige bedenkingen, daartegen in het midden gebragt, vindt over het algemeen de wet niet onaannemelijk, doch heeft bezwaar in de rangregeling. Omtrent de artikelen daarover handelende, zal hij zijne stem voorbehouden, doch vreest dat hij, zonder nadere uitlegging, daartegen groote bezwaren zal hebben.

De heer *Hoffman* bestrijdt den titel in alle opzigten, hoofdzakelijk op vroeger reeds ontwikkelde gronden.

De heer *de Fremery* verdedigt in het breede de voordragt, voornamelijk uit het oogpunt, dat zij meerdere evenredigheid brengt tusschen de heffing der directe en indirecte belastingen.

Vervolgens verklaart de heer *Hugenholtz* zich voor het stelsel der plaatselijke belastingen, bij deze wet aangenomen, terwijl het nog wordt bestreden door den heer *van Lynden*, die zich inzonderheid tegen de inlassching van art. 255 der voordragt verzet. De heer *Taets van Amerongen* licht een punt, door den heer *de Fremery* aangevoerd, toe. Daarna ontwikkelen de heeren *van Zuylen van Nijevelt*, *Zijlker*, *Schooneveld* en *de Fremery* nogmaals hunne gevoelens, ter beantwoording der opmerkingen, die tegen hunne redevoeringen zijn gemaakt.

— In de zitting van gisteren heeft de commisie van rapporteurs haar verslag gedaan nopens het ontwerp tot tijdelijke instandhouding van eenige wetten van vreemden oorsprong in Limburg. Die commissie bestaat uit de heeren *van Wijlich*, *de Lom de Berg*, *Provó Klui*, *Meeussen* en *Dirks*. Uit hoofde van den spoed, dien deze voordragt vordert, zullen de beraadslagingen daarover plaats hebben morgen Zaturdag, vóór die over de gemeentewet.

De algemeene beraadslaging over titel VI van het ontwerp der gemeentewet worden voortgezet.

De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft thans het woord. Hij vangt aan met op te merken, dat hij zeer wel voorzag, dat de aanneming van dit ontwerp zeer veel gemakkelijker zou worden, zoo het van belastingen zweeg. Indien hij evenwel gemeend heeft dezen titel in de voordragt te moeten inlassen en het als een wezenlijk deel van het ontwerp te moeten opnemen, het was alleen het gevolg van innig pligtbesef, dat alleen op die wijze de Grondwet zou worden nageleefd en daardoor eene weldaad aan de gemeenten over het algemeen zou worden bewezen.

Hij zal zijne rede in vier deelen splitsen en zoo veel mogelijk vermijden al datgene, wat in den loop der discussien reeds schijnt beantwoord te zijn, of hetgene betrekking heeft tot het belastingstelsel in het algemeen. Er zijn ook vele bijzondere punten, die bij de bijzondere discussien over de artikelen beter hadden kunnen worden behandeld. Indien hij bij deze algemeene beraadslagingen enkele dier bijzondere punten mogt aanroeren, dan geschiedt dit alleen met het doel om deze discussien over de artikelen te bekorten. Bij het antwoord dat hij nopens het algemeene stelsel (nadat hij dit met alle kracht nog nader had overwogen) geven zal, zal hij zijne rede splitsen in vier deelen.

Hij zal antwoorden op 1°. die bedenkingen, die geacht kunnen worden de strekking te hebben, tot het opwerpen van eene question préalable, of om de oplossing te verschuiven; — 2°. die betreffen de voorgestelde regeling zelve; — 3°. zal hij aantoonen, dat het aannemen van het voorgedragen stelsel over het algemeen zal zijn eene weldaad voor de gemeenten; — en 4°. zal hij [illegible] ; die tot hem gerigt zijn. De rede des Ministers duurt ruim drie uren.

Daarna voeren de heeren *van Hall*, *van Nispen*, *Groen van Prinsterer* en *Jongstra* het woord en antwoord de Minister van Binnenlandsche Zaken nog bij herhaling.

Vervolgens worden de algemeene beraadslagingen gesloten en wordt de zitting tot morgen ochtend gescheiden, nadat een voorstel van den heer *Sloet*, tot het houden eener avondzitting, was afgestemd met 35 tegen 29 stemmen.

— De zittingen der Eerste Kamer van de Staten-Generaal zullen den 10 Julij hervat worden.

— Bij Koninklijk besluit van den 27sten Mei 1851, n°. 3, is benoemd tot ontvanger der in- en uitgaande regten te Rotterdam de heer *H. Grobbée*, thans hoofd-inspecteur voor de algemeene dienst der directe belastingen,

in- en uitgaande regten en accijnsen bij het departement van Finantien, en bij Koninklijk besluit van den 27sten Mei 1851, n°. 4, is de heer hoofd-inspecteur Mr. *W. J. C. Scholten van Aschat* benoemd tot inspecteur-generaal der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* zijn eergisteren morgen met den eersten spoortrein uit de residentie vertrokken, om zich naar Berlijn te begeven, ten einde tegenwoordig te zijn bij de onthulling van het standbeeld van *Frederik II*.

— Het *Provinciaal Dagblad van Noordbrabant* kan verzekeren, dat het berigt, als zouden er zamenrottingen van gewapende personen bij den weg van Lith hebben plaats gehad, ten doel hebbende om den Schultlakenschen dam door te steken, en dat er bij het Hamelspoel onder Herpen een geweervuur zou gemaakt zijn, geheel bezijden de waarheid is. De heer officier van justitie *Pape* is op de plaats zelve gaan onderzoeken en heeft bevonden dat de Teeffelschekade op klaar lichten dag, in het bijzijn van den dijkgraaf *van Bowtel*, is onder peil gebragt en er geene de minste wanordelijkheden gepleegd zijn.

— In de *Delftsche Courant* leest men heden:

« Na een lijden van eenige maanden overleed in den morgen van 28 Mei de heer *H. Strootman*, ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw en van de Eikenkroon, lector in de wiskunde aan de Koninklijke Akademie alhier. Een man van krachtigen geest, edele en vaste beginsels en een ruim diepvoelend hart, dwong hij hoogachting af aan allen die immer met hem in betrekking stonden, warme gehechtheid aan wie het voorregt hadden in zijn omgang en vertrouwen te deelen en, zoo doende, een dieperen blik te werpen in dat leven, zoo geheel ten nutte van anderen gewijd. Groot waren zijn verdiensten. Zijn werken, reeds jaren lang van den gunstigsten invloed op de beoefening der wiskunde hier te lande, zijn de vruchten van een even helder verstand als grondige studie, en, gewoon kenmerk der voortbrengsels van een geest die zich zelf ontwikkelde, vol oorspronkelijkheid en leven. Met dankbaren eerbied blijve zijn naam genoemd door allen, gevormd door zijn onovertroffen onderwijs en zedelijken invloed, en de zoo velen dien hij, alleen en aan niets anders gehoor gevende dan aan de inspraak van een edel hart, met opoffering van rust en gezondheid, met inspanning vaak van bijna uitgeputte krachten, meer dan onderwijzer, vriend en raadsman was!"

— In den nacht van 28 op 29 dezer is te Amsterdam eene allerhevigste brand uitgebarsten in de stoomplaatzagerij van de gebroeders *Gupfert* op de Baangracht bij de Nieuwe Leliegracht, welke spoedig dermate in hevigheid is toegenomen, dat korten tijd daarna behalve de zagerij, zes huizen in de Nieuwe Leliestraat, een op de Baangracht en twee in den gang naast de zagerij geheel een prooi der vlammen zijn geworden, terwijl daarenboven nog een pakhuis in de Nieuwe Leliestraat en een op de Baangracht belangrijke schade hebben bekomen. De oorzaak van den brand is niet met zekerheid bekend; er zijn zeventien brandspuiten in werking geweest.

— Als eene opmerkenswaardige bijzonderheid mag gemeld worden, dat van den 16 tot en met den 22 dezer maand, dus in eene week, te Groningen overleden zijn 1 oude en 2 jongen, op eene bevolking van ruim 33,000 zielen.

— Meermalen wordt gezegd, dat aan het cigaren en pijpen rooken jaarlijks aanzienlijke sommen worden besteed. Een liefhebber der statistiek heeft daaromtrent het volgende aangeteekend. Een gewoon, niet eens een zeer sterk rooker gebruikt dagelijks voor $7^1/_2$ cent tabak, hetwelk *f* 2.25 in de maand uitmaakt; hij gebruikt maandelijks 4 doosjes lucifers, hetgene tegen $2^1/_2$ cents gerekend, 10 cents uitmaakt, waarbij nu nog minstens drie pijpen 's maands, dus $7^1/_2$ cents, gevoegd moeten worden, makende zulks te zamen *f* $2.42^1/_2$ in de maand of *f* 29.10 in het jaar, zonder daarbij nog te rekenen het tijdverlies en het verbranden van kleederen als anderzins. Wanneer nu in een huisgezin een rookenden vader en twee rookende zonen gevonden worden, maakt zulks eene jaarlijksche uitgave van *f* 87.30 aan rook uit! Voor deze som zou genoeg brood aangekocht kunnen worden, om vier kleine kinderen het noodige voedsel te verschaffen.

— De elfde tentoonstelling van het genootschap voor tuin- en landbouw *Dordtrechische Flora* zal Zondag en Maandag den 31 Augustus en 1 September aanstaande te Dordrecht worden gehouden. Ter gelegenheid dezer tentoonstelling zijn van wege het genootschap en door eenige leden prijzen uitgeloofd. De inlevering der voorwerpen aan het locaal der tentoonstelling moet plaats hebben op Vrijdag den 29 Augustus en de terugname op Dinsdag den 2 September.

— De Hollandsche Maatschappij van wetenschappen te Haarlem heeft aan jonkh. mr. *J. de Bosch Kemper* te Amsterdam de gouden medaille toegekend voor zijne beantwoording der prijsvraag: « Over de heerschende armoede in ons Vaderland, in weerwil van den staat van vrede, waarin wij verkeeren; welke daarvan de oorzaken zijn en de geschikte en uitvoerbare middelen om die armoede te doen verminderen?" Tevens is de bekroonde benoemd tot lid dezer Maatschappij.

— Met belangstelling verneemt men de aankondiging eener letterkundige onderneming, welke in eene behoefte voorziet, dagelijks door alle openbare autoriteiten, collegien en alle regtsoefenaren en praktizijns gevoeld wordende, namelijk, aan eene volledige, beknopte en goedkoope uitgave van het *Bijvoegsel tot het Staatsblad*, onmisbaar voor de bezitters van het *Staatsblad* zelve. Het zijn de boekhandelaars *Noorduyn en Zoon*, te Gorinchem, die ook deze gewigtige en waarlijk grootsche onderneming zich hebben voorgenomen. De heer Mr. *C. C. E. d' Engelbronner*, referendaris bij het ministerie van Justutie, zal het bewerken en er het toezigt over houden.

— Bij de vergraving, tot vergrooting der buitenhavens te Harlingen, heeft men eenen zeer hechten muur gevonden, welke voormaals tot zeewering had gediend. In dien muur heeft men ook den steen gevonden, welke het eerste gedenkteeken was voor *Casper de Robles*, den grondlegger der verbetering van Frieslands zeedijken, voor wien men later den zoogenaamden steenen man op den zeedijk, in de nabijheid van Harlingen, heeft opgerigt.

— Een Antwerpsch muzijkgezelschap zal, den 2 Junij aanstaande, een pleiziertogtje naar Middelburg doen met de stoomboot *Klein Antwerpen*. Men zal eerst naar Vlissingen en later naar Middelburg varen, om aldaar des avonds een concert, door een luisterrijk bal gevolgd, te geven. Niet uitsluitend de leden van het muzijkgezelschap kunnen aan dit uitstapje deel nemen, maar alle Antwerpenaars, die daartoe lust mogten gevoelen.

Het *Weekblad van het Regt* behelst het volgend berigt:

« Men verneemt dat de Heeren Mr. *W. R. Boer*, Advocaat te Utrecht en Jh. *E. J. W. Six tot Oterleek*, Commies bij het prov. bestuur aldaar, voornemens zijn een *Handboek voor Plaatselijke Besturen* te bewerken. — Deze arbeid zal geschieden, naar aanleiding der nieuwe gemeentewet, ingeval het thans aanhangig ontwerp als wet is in werking getreden, en van onze overige gewijzigde Staatswetten. — Het doel dat de Schrijvers zich met dit werk voorstellen, is het leveren van een *Wetenschappelijk en tevens practisch geheel*, van alles wat tot de gemeentelijke huishouding behoort, ten einde als volledige handleiding te kunnen dienen voor *Burgemeesters*, *Wethouders* en alle andere gemeentelijke ambtenaren. De uitgave zal geschieden bij den Boekhandelaar *J. G. Broese* te Utrecht."

VERSLAG

DER

MAATSCHAPPIJ TOT LENIGING EN OPBEURING DER BEHOEFTIGEN

DOOR HET

VERSCHAFFEN VAN WERK

gevestigd te BREDA, *onder de hooge bescherming*

VAN

HARE MAJESTEIT MEVROUWE DE KONINGINNE-MOEDER

DER

NEDERLANDEN.

In opvolging van art. 9 der statuten van opgemelde Maatschappij, heeft het Bestuur dier Weldadige Inrigting de eer aan de hooge begunstigers en verdere geëerde Inschrijvers in het fonds derzelve, het gewone beknopte jaarlijksche Verslag, nopens den staat dier Instelling over het 10e boekjaar van het bestaan der Maatschappij van 1850—1851, bij dezen aan te bieden; zijnde dit Verslag opgemaakt uit de door den Secretaris-Penningmeester als gewoonlijk bevorens gedane rekening en verantwoording en de daartoe betrekkelijke bescheiden, nadat deze in de Vergadering van Heeren Leden van Bestuur, gehouden op den 27 Mei 1851 waren goedgekeurd geworden, als:

ONTVANG.

1850.			
5 Junij.	Zuiver saldo van vorige rekening	*f*	$3493\ 88^1/_2$
25 October.	Gift van Hare Majesteit Mevrouw de Koninginne-Moeder, Beschermvrouwe	»	100.—
10 December.	Gezamenlijk bedrag der jaarlijksche inschrijvingen te dezer stede	»	837.50
1851.			
27 Mei.	Wegens aan het Magazijn bestelde, verkochte en geleverde goederen, van 5 Junij 1850 tot heden	»	10,201.90
	Totaal	*f*	$14,633.28^1/_2$

UITGAAF.

1850.			
1851.	Aan arbeidsloonen door de behoeftigen alhier verdiend	*f* $2630.95^1/_2$	
	Buitengewone uitdeelingen in kaartjes voor soep, brood en turf . . .	» 46.—	
	De verdere gedane buitengewone bedeeling in geld of kleedingstukken, als premie voor vlijtige doch hoogstbehoeftige gezinnen, gevolgen van bijzondere giften, komen alhier voor	Memorie.	
		f $2676.95^1/_2$	
	Aan verschillende alle te dezer stede ingekochte of door handelaren en fabrijkanten alhier geleverde grondstoffen ter verwerking, enz.		» 8142.46
	Aan huur van lokalen, lands- en stedelijke belastingen, assurantie-premiën, vuur, licht, transport- en verdere magazijnskosten		» $289.91^1/_2$
27 Mei.	Aan gemaakte goederen, grondstoffen en gereedschappen in voorraad in het Magazijn, volgens daarvan opgemaakten Inventaris, contante penningen in kassa, uitstaande pretentien, enz. tot zuiver saldo, na afbetaling van alles		» $3523.95^1/_2$
	Totaal . . .		*f* $14,633.28^1/_2$

RECAPITULATIE

OP VORENSTAANDE REKENING.

Het zuiver saldo van $18^{50}/_{51}$ bedraagt als boven de som van.	*f*	3523.95$^1/_2$
Terwijl het slot van $184^9/_{50}$, beliep de hierboven in ontvang gebragte som van.	»	3493.88$^1/_2$
Zoodat het batig saldo der Maatschappij in het afgeloopen boekjaar wederom is vermeerderd met de som van.	*f*	30.07

In verband beschouwd met het hooge bedrag der arbeidsloonen, die het Bestuur zich in staat zag te dezen Jare aan de behoeftigen uit te betalen, mag deze gunstige uitkomst wederom vooral als hoogstverblijdend worden aangemerkt.

Zooveel doenlijk de behoeftigen door het verschaffen van handenarbeid te gemoet te komen, hen daardoor eene eerlijke bete broods te doen verdienen en van den verderfelijken bedelstaf terug te houden, dit is toch het voornaamste doelwit, hetwelk het Bestuur der Maatschappij van derzelver oprigting af aan zich heeft voorgesteld en hetgeen onafgebroken, nu reeds gedurende tien jaren, het voorwerp van deszelfs streven heeft uitgemaakt.

Gelukkig mag men zich alzoo rekenen ook ditmaal wederom dat doel te hebben mogen bereiken; meerendeels echter is men zulks verschuldigd aan hen die door de opdragt van belangrijke werkzaamheden als anderzins, de pogingen ten goede van het opgemelde Bestuur wel wederom even welwillend als krachtdadig hebben gelieven te ondersteunen.

Welgemeenden dank zij hier voor aan die edele menschenvrienden en aan allen die de zaak door geldelijken of anderen bijstand geliefden te schragen, in het algemeen toegebragt, en in het bijzonder ook aan Hare Majesteit Mevrouw de Koninginne-Moeder Beschermvrouwe, die, gedurende eene reeks van tien jaren, steeds voortgaat met hare milde hand over deze heilrijke inrigting uit te strekken en niet ophoudt in den bloei derzelve de meest ondubbelzinnige blijken van belangstelling aan den dag te leggen.

Mogt het Bestuur steeds die zoo gewenschte als hoognoodige ondersteuning van verschillende zijden blijven ondervinden, zoo zal hetzelve ook bereid worden gevonden om door alle geschikte middelen de ledigheid te helpen bestrijden en de behoefte, zooveel immer mogelijk door gepasten handenarbeid op te beuren.

In het vertrouwen van in dit gevat hierin even gelukkig als tot heden te zullen mogen slagen, zoo verdoorlooft het Bestuur zich bij dezen de vrijheid om de belangen dier Maatschappij voortdurend op nieuw aan alle weldenkenden aan te bevelen.

Breda, 27. Mei 1851.

Namens het Bestuur der voornoemde Maatschappij,
C. PELS RIJCKEN, Voorzitter.
J. A. van der BURGH, Secretaris.

BURGERLIJKE STAND te BREDA.

GEBOORTEN.

Van 25 Mei tot en met 31 Mei 1851. 4 mann. 2 vrouwel. geslacht.

HUWELIJKEN.

Van 25 Mei tot en met 31 Mei 1851. 4 huwelijken.

STERFGEVALLEN.

Van 25 Mei tot en met 31 Mei 1851. 6 mann. geslacht.

Twee levenloos aangegeven kinderen.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 30. Mei.

TARWE werd heden iets hooger gehouden en zou voor eene enkele partij vorige koers te bedingen zijn geweest; alleen verkocht: 122 ℔ N. Gron. *f* 185.

ROGGE prijshoudend met goeden handel; verkocht: 130 ℔ N. Pruissische *f* 180; 123 ℔ Jar. dito *f* 162; 118, 120 ℔ Odessa *f* 146, 148; 120 ℔ Kolonie *f* 152; 121, 125 ℔ N. Pruissische *f* 155, 166.

GERST in één doen: 104 ℔ N. Viesche Winter *f* 123.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT als voren: 122 ℔ Nijkerker *f* 200; 116 ℔ Holsteins *f* 173.

KOOLZAAD. Kremhorn 54 P. vl.; op 9 vaten Olie te leveren: in Oct. eerstk. 55$^3/_4$ P. vl.; in April eerstk. 57 P. vl.

LIJNZAAD één doen: 109, 110 ℔ Petersb. *f* 285; 108 ℔ Egypt. *f* 295.

RAAPOLIE: op 6/w. *f* 33; Vlieg. *f* 32 à $^1/_4$; 1 Sept. eerstk. *f* 32$^1/_2$ à $^3/_8$; 1 Oct. eerstk. *f* 32$^5/_8$; 1 Nov. eerstk. *f* 32$^3/_4$; 1 Dec. eerstk. *f* 33; 1 Mei eerstk. *f* 34.

LIJNOLIE: op 6/w. *f* 34$^1/_4$; Vlieg. *f* 33$^3/_4$.

HENNEPOLIE: op 6/w. *f* 35$^3/_4$.

RAAPKOEKEN, per 1040 st. *f* 55 à 58. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 7$^1/_2$ à 10$^1/_2$.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

[illegible]

Het Nederl. Mudde Tarwe (Oude)	van *f*	0,00	tot	*f*	0,00.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	»	7,25	»	»	7,30.
Het dito dito Rogge	»	0,00	»	»	5,50.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	»	0,00	»	»	0,00.
Het dito dito Boekweit	»	0,00	»	»	6,00.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.				»	0,15.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.				»	0,15.
Een Fransche of Witte-brood, van een pond Nederl.				»	0,23$^1/_2$.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.				»	0,26.
Een Nederl. pond Tarwe-meel				»	0,30.
Een dito pond grof Tarwe-meel				»	0,15.
Een dito pond Boter				»	0,73.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)	*f*	0,00	tot	*f*	3,15.
Het 1000 Eiken Telhout				»	2,85.
Het 1000 Doof Hout				»	2,30.
De kar Spaanders				»	2,85.
De » Struiken				»	2,80.
De 100 Mutsaard				»	3,50.

TWEE HONDERD VEERTIENDE STAATS-LOTERIJ.

TWEEDE KLASSE.

3e Trekking. No. 18180, een prijs van *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (30 *Mei*) was de fondsnotering: Ned. 2$^1/_2$ pCt. 57$^{13}/_{16}$, $^7/_8$; 3 pCt. 68$^1/_8$, $^1/_4$; 4 pCt. 88$^3/_8$, $^7/_{16}$, $^3/_8$; O. Ind. Leening 4 pCt. 87$^9/_{16}$; Amort.-Sijnd. 3$^1/_2$ pCt. 88$^5/_8$; Handelmaats. 109$^1/_4$, $^3/_8$; Belgie 2$^1/_2$ pCt. 47$^5/_{16}$, $^3/_8$; Fr. oblig. 3 pCt. 51$^7/_8$; Spanje Ardoins 15$^1/_2$, $^9/_{16}$; dito van 510 p. st. 15$^9/_{16}$, $^5/_8$; dito Onbep. St. 15$^5/_8$, $^7/_8$; 3 pCt. 39; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 34$^3/_4$, $^{13}/_{16}$; Coupons Ardoins 6$^9/_{16}$; Passive 6; Fr. Uitgest. 5$^3/_4$; Portugezen te Londen 5 pCt. 33, $^1/_8$; Id. 4 pCt. 32$^{13}/_{16}$, 33, 32$^{13}/_{16}$; Rusland 5 pCt. 105$^3/_4$, $^7/_8$, $^3/_4$; dito 1828—29 104$^3/_4$; Certif. 1831, 33, 94$^1/_4$, 95; Id. 4$^1/_2$ pCt. 98$^3/_8$, $^1/_2$; 4 pCt. bij *Hope* 88; Id. bij *Stieglitz* 87$^5/_8$, $^3/_4$; Certif. van Assign. 6 pCt. 64$^3/_4$, 65; Oostenr. Metall. 5 pCt. 71$^3/_8$, $^1/_2$; Id. 2$^1/_2$ pCt. 36$^{13}/_{16}$; Nieuwe 2$^1/_2$ pCt. 37$^1/_4$, $^{13}/_{16}$; Nieuwe 5 pCt. 77$^1/_8$, $^1/_4$; Denem. 100$^1/_8$; Louisiana 97$^3/_4$.

Advertentiën.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.